

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10

W I E C Z O R N E

Anglia dąży do powrotu Niemiec i Włoch do Genewy

Londyn, 26. 1. (A) W uzupełnieniu wiadomości o przebiegu nadzwyczajnego posiedzenia gabinetu przed wyjazdem min. Edena do Genewy dodać można, że ogólne instrukcje jakie minister spraw zagranicznych otrzymał w wyniku narady gabinetowej zalecają mu

unikania dyskusji o reformie Ligi Narodów,

gdyż zdaniem tutejszego gabinetu nie ma powodu, do którego Rada Ligi miałyby się zajmować tą kwestią na obecnym posiedzeniu. Wręcz przeciwnie, istnieje decydujący powód, dla którego należy tę dyskusję odroczyć, a mianowicie, że

reforma Ligi Narodów powinna być przedsięwzięta po to, aby stworzyć warunki w których zarówno Niemcy jak i Włochy mogłyby powrócić do Genewy,

innym słowem aby państwa te mogły wziąć udział w dyskusji nad planem reformy Ligi Narodów i

aby w tych reformach były uwzględnione w miarę możliwości ich dezyderaty.

W kwestii uznania podboju Abisynii, co do której niektóre mniejsze mocarstwa, a w pierwszym rzędzie Holandia, podają pewną inicjatywę, rząd angielski uważa, że wobec wstrzymania akcji zbiorowej w kwestii abisyńskiej,

każde państwo musi decydować indywidualnie o swoim stanowisku.

Ze swej strony

Anglia nie ma zamiaru podejmowania żadnych kroków

w tej sprawie jak tylko w ramach ogólnego

Rozwiązanie partii socjalistycznej w Rumunii?

Czerniowce 26. 1. W związku z ostatnimi aresztowaniami wśród socjalistów, prasa pisze, iż w kompetentnych kołach politycznych mówi się, o tym że partia socjaldemokratyczna w Rumunii ulegnie rozwiązaniu. Również rozwiązane mają być związki zawodowe, jak to zapowiedział niedawno w jednym ze swych przemówień minister pracy Cuza.

układu z Włochami, który uzależniony jest od zaprzestania kampanii antyangielskiej na Dalekim Wschodzie i wycofania wojsk włoskich z Hiszpanii.

Wspólne stanowisko Anglii i Francji

Paryż, 26. 1. (A) O rozmowach między ministrem Edenem a Delborem nie wydano do tej chwili żadnego komunikatu. Zdaniem jednak kół zbliżonych do Quai d'Orsay obaj przedstawiciele polityki francuskiej i angielskiej zdecydowali wspólne stanowisko obu mocarstw wobec zagadnień jakie nasuwa obecna sesja Ligi Narodów. W szczególności ustalono treść deklaracji, w której

przedstawiciele Anglii i Francji podkreślą na posiedzeniu inauguracyjnym swe stanowisko wobec

kwestii kryzysu Ligi Narodów i wysuwanych ostatnio żądań reformy.

Nie będzie to wystąpienie wspólne, lecz dwie deklaracje równoległe, których zasadniczą treścią ma być wyrażenie wierności obu mocarstw dla idei ligowej, oraz podkreślenie

konieczności utrzymania tej instytucji jako nieodzownego czynnika pokoju i powszechnego bezpieczeństwa.

Gardzą ale -- interesują się

Berlin, 26. 1. (A) Mimo pogardy i nienawiści do Ligi Narodów Niemcy interesują się bardzo żywo rozpoczynającą się sesją genewską i śledzą oddźwięki na temat Genewy w Europie a zwłaszcza we Francji i Anglii. Uwagę Niemiec skupia przede wszystkim za pytanie jak zachowają się państwa mniejsze, czy ogłoszą swoją neutralność, jak to przepowiadają Niemcy, i co stanie się w takim wypadku z art. 16 paktu Ligi Narodów. Niemcy sugerują, że nie tylko Szwajcaria ogłosi swą neutralność (aluzji do tego kroku dopatrują się w ostatnim oświadczeniu pre-

zydenta Motty), lecz twierdzą także „z całą pewnością”, że za przykładem Szwajcarii pójdzie również Polska, Szwecja, Holandia, oraz, że z takim zamiarem nosi się również i Belgia i jeśli to nastąpiło wówczas każde państwo po ogłoszeniu neutralności zabroniłoby przemarszu jakiegokolwiek armii przez swoje terytorium. Korespondenci z Paryża twierdzą, że francuskie koła polityczne liczą się poważnie z tą ewentualnością i wobec tego starają się w Belgii i u innych swoich przyjaciół by do tego nie dopuścili.

Zydzi rumuńscy wystawią własną listę wyborczą

Bukareszt 26. 1. „Universul“ donosi, że zydzi zgłosili do przyszłych wyborów w Rumunii własną listę.

Prześladowanie religii żydowskiej

Czerniowce, 26. 1. „Nasza Rzecz” donosi, że ministerstwo oświaty zakazało wykładania religii mojżeszowej przez rabinów w szkołach i zakładach państwowych. Obecnie wykłady takie będą mogły odbywać się je-

dynie albo w mieszkaniach rabinów, albo w lokalach wynajętych przez gminę żydowską.

Hoover jedzie do Belgii

Nowy Jork, 26. 1. Zamieszkuje w Kalifornii b. prezydent Hoover otrzymał za pośrednictwem ambasadora belgijskiego w Waszyngtonie zaproszenie od króla Leopolda 2 do odwiedzenia Belgii, która pragnie wyrazić mu wdzięczność za jego pracę ratunkową podczas wojny światowej.

Hoover odjedzie z Nowego Jorku 8 lutego

Wymordowanie całej rodziny żydowskiej -- znalazło swój epilog w sądzie krakowskim

Echa głośnej zbrodni. — Jeden z morderców skazany na śmierć. — Prokurator domaga się podwyższenia kar

KRAKÓW, 26 stycznia.

Echa ponurej zbrodni, która wstrząsnęła swego czasu opinią, odzywają się dziś w gmachu Sądu Apelacyjnego w Krakowie. Pod przewodnictwem s. a. dra Podobińskiego rozpatrywana jest sprawa bestialskiego wymordowania rodziny żydowskiej w powiecie jędrzejowskim.

W nocy z 15 na 16 października 1936 we wsi Stawy powiatu jędrzejowskiego, do mieszkania 40-letniego Mojżesza Szmulewicza, właściciela jednomorgowego gospodarstwa i małego sklepu spożywczego, wtargnęło pięciu bandytów, którzy poczęli plądrować zawartość sklepu. Szmulewicz zbudzony szmerami zaglądnął do sklepu, a wówczas jeden z bandytów strzelił do niego

kładąc go trupem na miejscu.

Drugą ofiarą bandytów była żona Szmulewicza 35-letnia Rachel, którą zastrzelono, a następnie dobito pałkami.

Następnie mordercy weszli do drugiego pokoju, gdzie spała 24-letnia Maria Kaufmann, będąca trzy miesiące po ślubie, a znajdująca się u Szmulewiczów w gościnie. Bandyci

zgładzili Kaufmannową

wystrzelał z rewolweru w usta.

Załatwiwszy się z trzecią ofiarą, udali się do kuchni, gdzie zastali śpiących 75-letnią matkę Szmulewicza Chanę oraz 35-letniego melameda Moszka Königsteina, inwalidę wojennego bez ręki. Bestialscy zbrodniarze nie oszczędzili staruszki ani kaleki, kładąc ich trupem na miejscu.

W poszukiwaniu dalszych ofiar bandyci znaleźli 12-letniego Jankla Szmulewicza, któremu

przyłożyli rewolwer do czoła.

Na szczęście broń nie wypaliła i chłopiec uniknął cudem śmierci. Bandyci pobili go pałką i zbiegli, nie zauważając jeszcze leżącej pod pierzyną 6-letniej Fajgi Szmulewicz.

Obrabowanie domu i wymordowanie jego mieszkańców trwały blisko godzinę. Mimo to jednak nikt z sąsiadów

nie słyszał odgłosu strzałów ani też jęku ofiar.

Bandyci zrabowali gotówkę i towar nieustalonej wartości, po czym zbiegli.

Nazajutrz odbyła się sekcja zwłok zamordowanych, po czym w Jędrzejowie odbył się pogrzeb na cmentarzu żydowskim, w którym wzięło udział 8.000 osób z okolicy.

W wyniku przeprowadzonych dochodzeń zostali aresztowani trzej osobnicy — Jan Petrazy, Antoni Kmiec i Józef Rzepecki. Stanęli oni wszyscy przed sądem oskarżeni o dokonanie ohydneho morderstwa na rodzinie bhp. Szmulewiczów.

Na rozprawie przesłuchano 12-letniego Jankla Szmulewicza, jedyne go świadka naoczne, który rozpoznał w oskarżonych sprawców zbrodni. Sąd

uniewinnił jednak wszystkich oskarżonych,

stając na stanowisku, że nie może dać wiary zeznaniom małoletniego świadka, gdyż są one sprzeczne.

Zupełnie niespodziewanie w kilka dni po wyższym wyroku wyszło na jaw, że

faktycznymi sprawcami były zupełnie inne osoby

a to 35-letni Władysław Kosiński, 26-letni Mieczysław Kosiński, rodzeni bracia, pochodzący od jednego ojca, dalej 21-letni Tadeusz Kosiński i 34-letni Władysław Kosiński, kuzynowie oraz 23-letni Stanisław Cichoń.

Ujawnienie właściwych sprawców nastąpiło wśród specyficznych okoliczności. Oto z rzeki Niwy obok wsi Stawy, gdzie zamordowano bhp. Szmulewiczów,

wyłowiono z rzeki zwłoki

Romana Chmielewskiego. Zwłoki były już w częściowym rozkładzie, a na szyi był okręcony szalik wraz z dużym kamieniem.

Sledztwo wykazało, że Chmielewski był jednym ze sprawców napadu na rodzinę bhp. Szmulewiczów i że w czasie napadu został on w straszny sposób pogryziony w nos przez zmarłego Königsteina. Jego koledzy, mordercy

chcąc zatrzeć ślady zbrodni, zabili Chmielewskiego

i wrzucili go następnie do rzeki.

Charakterystyczne jest, że dom, który zajmowała rodzina bhp. Szmulewiczów został wynajęty przez jednego z oskarżonych Mieczysława Kosińskiego, który zamieszkał tam wraz ze swoją kochanką, będącą

siostrą wrzuconego do rzeki Chmielewskiego.

W dniu morderstwa Kosiński był w towarzystwie Chmielewskiego, a po wrzuceniu go do rzeki opowiedział swej kochance, że brat jej wyjechał do Belgii w poszukiwaniu pracy.

Gdy się Mieczysław Kosiński dowiedział, że jego kochanka doniosła policji, iż jest pewna, że brat udział w morderstwie, zlikwidował na prędce sklep i uciekł do Katowic, gdzie został jednak aresztowany. W toku śledztwa wszyscy oskarżeni przyznali się do winy, starając się jednak nawzajem obciążać. Z zeznań ich wynika, że po wymordowaniu rodziny bhp. Szmulewiczów zrabowali 6 zł w gotówce oraz kilka kawałków mydła i trochę machorki.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy Tadeusz Kosiński zasądzony został

na karę śmierci przez powieszenie,

Mieczysław Kosiński na dożywotnie więzienie, Edward Kosiński na 10 lat więzienia, Stanisław Cichoń na 15 lat więzienia. Natomiast Władysław Kosiński, który wypierał się winy został uniewinniony. Prokurator w skardze apelacyjnej, będącej tematem dzisiejszej rozprawy domaga się

zasądzenia na karę śmierci

również drugiego oskarżonego Mieczysława Kosińskiego i podwyższenia wymiaru kary dla innych oskarżonych.

Wyrok

O godzinie 12 w południe ogłoszony został wyrok. Sąd apelacyjny częściowo zatwierdził wyrok pierwszej instancji, częściowo zaś podwyższył karę oskarżonym. I tak została zasądzona: Tadeusz Kosiński na karę śmierci, Mieczysław Kosiński na dożywotnie więzienie, Stanisław Cichoń zamiast 15 lat więzienia — dożywotnie więzienie, Edward Kosiński 10 lat więzienia, Władysław Kosiński zamiast wyroku uniewinniającego — 10 lat więzienia.

od naszych
KORRESPONDENTÓW

Kronika tarnowska

Walne zebranie Stowarzyszenia „Safa Barura“

Dnia 30 bm. odbędzie się w godz. 5.30 popoł. w sali tow. „Safa Barura“ św. Anny 1, walne zgromadzenie z następnym porządkiem dziennym: Odczytanie protokołu ostatniego walnego zgromadzenia, sprawozdanie z czynności wydziału, sprawozdanie komisji kontrolującej, dyskusja i udzielenie absolutorium, wybór nowych władz stowarzyszenia, wnioski i interpelacje.

Tańszy gaz dla radnych miejskich

Jak donosi miejscowe „Hasło“, na skutek

zarządzenia p. prezydenta miasta radni miejscy otrzymali obniżkę opłat za gaz świetlny w mieszkaniach — do 6 groszy za m. kub., zaś za prąd do 10 groszy za kw., tak, że opłaty te są poniżej ceny kosztów miasta. Charakterystycznym jest, że radni przyjęli ten „prezent“.

Konduktor kolejowy przed sądem

Konduktor P. K. P. Józef Smoła z Tarnowa odpowiadał w dniu 25 bm. przed Sądem okr. oskarżony o to, że dnia 1 października 1937 przewoził pociągiem osobowym z Tarnowa do Węgrzec Wielkich bez biletu Jana Wajdę, otrzynawszy za to, poczęstunek, oraz o to, że dnia 3 października 1937 wręczył za otrzymanym poczęstunkiem Janowi Wajdzie i innym zużyte bilety kolejowe, którymi ci przejechali pociągami przestrzeń od Krakowa do Tarnowa, co zostało wykryte przez kontrolera. Na rozprawie oskarżony wyparł się winy, a celem przesłuchania dalszych świadków rozprawę odroczone. Bronił adwokat Dr Zmigrod.

Trzecia Rzesza otacza tajemnicę archiwa parafialne

Berlin, 25. 1. PAT. Ewangelickim kościołom krajowym nakazano stosować nowe przepisy w sprawie archiwów parafialnych i ksiąg kościelnych. Wgląd do tych akt dozwolony jest tylko osobom, które okażą urzędową legitymację z fotografią. Ponadto osoby te muszą się wpisać do specjalnej listy.

Dozwolone jest przeglądanie dokumentów kościelnych tylko w lokalu biurowym parafii. Wykroczenia ścigane są sądownie. W stosunku do sprawcy wydany być może zakaz korzystania z archiwów w całej Rzeszy.

— Z Hongkongu donoszą że część załogi brytyjskiego okręgu wojennego „Sandwich“ wylądowała w niedzielę w Weihaiwei celem zapewnienia ochrony przebywającym tam obywatelom brytyjskim.

Polski Weideman w ręku policji

Jak doszło do schwytania potwornego mordercy?

Warszawa, 26. 1. (A). Trzymający opinię publiczną w wielkim napięciu pościg za mordercą z lasku młocińskiego doprowadził wczoraj późnym wieczorem do aresztowania we Lwowie polskiego Weidmanna Władysława Skwierackiego. Aresztowanie nastąpiło w niezwykłych okolicznościach. Przybył on do Lwowa w poniedziałek i wynajął mieszkanie u pewnej majorowej przy ulicy Browarskiej. We wtorek Skwieracki udał się do sklepu radioaparatu Philipisa przy ulicy Legionów, aby kupić radio, a następnie sprzedać go za gotówkę i w ten sposób zaopatrzyć się w pieniądze na ucieczkę za granicę. W sklepie morderca przedstawił się za podkomisarza policji i aparat polecił odnieść do swego mieszkania. Aparat przyniósł właściciel sklepu na Pl. Mariackim Mangel i poprosił o przedstawienie mu legitymacji podkomisarza. Skwieracki oświadczył, że legitymacji tej nie może okazać, natomiast okazał legitymację, w której w rubryce zawód figurowało radiotelegrafista. Mangel powziął pewne podejrzenie i na miejscu zepsuł aparat oświadczając, że musi zanieść z powrotem do naprawy. Po

drodze zawiadomił policję o swych podejrzeniach. Komisarz Świtalski na podstawie opisu wyglądu osobnika stwierdził, że amatorem radiowym jest bestialski morderca z lasku młocińskiego.

Zawiadomiona policja pod kierownictwem komisarza Węgiera rozpoczęła natychmiast pościg. Władze zwróciły się z apelem do szoferów taksówek o pomoc w pościgu, a to z solidarności za zamordowanym przez Skwierackiego kolegą warszawskim. Okazało się, że przed przybyciem policji Skwieracki opuścił mieszkanie u majorowej i znikł. Po godzinie natrafiono na jego ślad w hotelu „Polonia“ przy ulicy Rzeźnickiej. Jednak i tutaj go nie zastano, gdyż przed przybyciem policji zdołał on uciec. W pokoju jego w hotelu znaleziono jednak bućki zapomniane przez zbrodniarza. Policja przypuszczała, że morderca nie będzie chciał zostawić śladów po sobie i zaryzykuje powrót po bućki.

W hotelu ustawiono posterunek policji i rzeczywiście w pewnym momencie w pobliżu hotelu wysiadł z auta Skwieracki i posłał spotkanie na ulicy chłopaka po pantofle, sam zaś

czekał na ulicy Kazimierzowskiej. Zatrzymany chłopak pod osłoną policji udał się na ulicę Kazimierzowską do Skwierackiego. Kilkunastu wywiadowców z rewolwerami gotowymi do strzału zaatakowało mordercę.

Po krótkiej walce został on obezwładniony i skuty w kajdany. Podczas rewizji znaleziono przy nim bilety wizytowe na nazwisko Domańskiego, podkomisarza policji, oraz wizytówki na nazwisko Władysława Skwierackiego również podkomisarza policji.

Dzisiaj o godzinie 3-ciej pod silną eskortą Skwieracki zostanie przewieziony do Warszawy i zostanie poddany pierwszym badaniom. Tymczasem na terenie Warszawy policja znalazła ubranie zamordowanego, zakopane w polu.

Jak stwierdziło śledztwo, Skwieracki był kilkakrotnie notowany i pozostawał w kontakcie z bandytami grasującymi na terenie Gdyni. Skwieracki miał opuścić Warszawę 20 stycznia i udać się do swoich towarzyszy, gdzie mieli dokonać wspólnie uplanowanej uprzednio zbrodni. W tym celu miał on zdobyć auto.

Anglia i Francja przeciw reformie paktu L. Narodów

Londyn, 26. 1. Dzienniki londyńskie podkreślają całkowitą jedynomyślność poglądów między W. Brytanią a Francją, jaka się ujawniła w ciągu wczorajszych narad min. Edena z prem. Chautemps i min. Delbosa w Paryżu. — Korespondenci prasy londyńskiej zgodnie twierdzą, że oba rządy pozostają wierne paktowi Ligi Narodów i opierać się będą w Genewie jakimkolwiek zmianom paktu, zwłaszcza zawieszenia art. 16 dopóki reforma paktu nie okaże się praktycznie możliwą. W. Brytania i Francja nie złożą deklaracji wspólnej, lecz odrębne, ale uzgodnione i tylko w tym wypad-

ku, o ileby ze strony innych rządów nastąpiła inicjatywa, której W. Brytania i Francja uważyłyby za konieczne się przeciwstawić. W przeciwnym wypadku złożenie jakichkolwiek deklaracji nie jest zamierzone i min. Eden — podobnie jak min. Delbos, w prywatnych kontaktach usiłować będą przekonać innych członków rady, że wysuwanie w chwili obecnej sugestji natychmiastowych zmian postanowień paktu nie jest celowe, oraz że o ile w tak drażliwej sprawie nie sposób dzisiaj osiągnąć jedynomyślności, to lepiej ją w ogóle odłożyć.

Sztuka głodzenia ludności w Trzeciej Rzeszy

Berlin, 26. 1. W jednej z ostatnich pogadek radiowych stanu żywicielskiego była mowa o dostosowaniu wyżywienia poszczególnych jednostek do obecnych samowystarczalnych dążeń narodu niemieckiego. Prelegent oświadczył, że gospodarka rolna wypełniła swój obowiązek. Obecnie zadaniem gospodyń jest scharmonizowanie jadłospisu z ogólną sytuacją żywnościową. W pewnych wypadkach może się okazać konieczne wyrzeczenie się zakorzonych przyzwyczajzeń. Naogół biorąc w roku bieżącym obowiązują podobne wytyczne, co w roku zeszłym.

Podstawą wyżywienia muszą być w jeszcze większym stopniu kartofle,

które jak wiadomo, są w tym roku w szcze-

gólnej obfitości. Oszczędnie należy obchodzić się z chlebem. Dotyczy to zwłaszcza pieczywa pszenne. Gospodyniom zaleca się szerokie stosowanie cieplej wierzchy.

Dążyć należy do dalszego zmniejszenia spożycia wieprzowiny.

Wartościowym produktem, mogącym zastąpić mięso, jest przede wszystkim ryba. Dużo białka zawiera twaróg. Jarzyny niemieckie zgromadzono w wystarczającej ilości, chociaż naturalnie mniej niż jesienią.

Konieczność oszczędnego używania tłuszczów nie jest rzeczą nową. Do smarowania chleba używać można marmelady, produkowanej obecnie w zwiększonej ilości.

Zapasy jaj poważnie zeszczuplały po ostatnich świątach.

Kto wygrał milion?

Warszawa, 26. 1. (A). Dziś w ostatnim dniu ciągnięcia Loterii Państwowej milion złotych padł na numer 17270. Według prawideł losowania milion wylosowano na pierwszy numer wygranej 200-złotowej. Los ten sprzedany był w kolekturze w Rabce. Dyrekcja Loterii Państwowej połączyła się dziś z kolekturą w Rabce, aby dowiedzieć się, kto jest właścicielem tego losu. Okazało się, że właścicielem jednej ćwiartki jest murarz, zamieszkały w Rabce. Charakterystycznym jest, że ćwiartkę otrzymał on w niezwykle sposób. Mianowicie stanął on do miejscowych zawodów sportowych i w czasie biegu na przełaj zdobył czołową nagrodę właśnie w postaci tej szczęśliwej ćwiartki. Pozostałe ćwiartki znajdują się w posiadaniu: 1) Zespołu Kolejarzy z Rabki, 2) Miejscowego rzeźnika, zaś trzecią ćwiartkę nabyła pewna pani z Cieszyna, która w Rabce bawiła na kuracji.

* * *

Warszawa 26. 1. (A). Dziś padły następujące większe wygrane: 10.000 zł. — 139730

5000 zł. — 24.215, 34.431, 34.958, 42.317, 71.573, 189.695.

2000 zł. 3754, 7009, 11451, 16118, 17186, 33739, 47987, 52089, 53095, 53186, 77073, 80066, 115745, 131.718, 144.088, 154.360, 156.367, 159.719, 164.279, 181.558, 185.876, 187.460, 190.830.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa 26. 1. Akcje: Zyrardów 71 — 72, Sta rachowice 39½ — 38½, Węgiel 32½ — 32, Cu wier 37 — 37½, Bank Polski 115 i pół.

Tendencja dla akcji niejednolita.

Papiery procentowe: 3 procentowa pożyczka inwest. I. em. 82, II. em. 82 i pół, 4 procentowa pożycz. dolarowa 42 — 42½, 5 procentowa pożycz. konwers. 68½, 4 i pół proc. pożycz. wewen. grubsze odcinki 65%, drobne 65½, 4 proc. pożycz. kon solidacyjna grubsze 67, drobne 67.

Tendencja dla papierów proc. nieco mocniejsza.

Sukces wojsk rządowych

Barcelona, 26. 1. Radio Barcelona ogłosiło wczoraj komunikat oficjalny następującej treści: Odcinek armii wschodniej — Nasze oddziały rozpoczęły oświecanie natarcie na froncie Teruelu i po przełamaniu oporu powstańców, obsadziły kotę 1070, Lacalla de Laolla i szereg innych punktów na tym odcinku. Liczne eskadry samolotów nieprzyjacielskich usiłowały przeszkodzić naszej akcji. Jednak dzięki osłonie lotnictwa rządowego usiłowania powstańców zawiodły. Zdobyte stanowiska do końca dnia zostały utrzymane.

Zorza polarna w Europie

Warszawa, 26. 1. Zjawisko zorzy polarnej obserwowane było wczoraj niemal w całych północnych Włoszech, w Norwegii, miasto Rjukan w departamencie Telemark było „oświetlone” zorzą polarną, tak że było widno niemal jak w dzień, w Portugalii, gdzie zjawisko to obserwowano po raz pierwszy od lat 40-tu, w Belgii, gdzie widziane było na

całym wybrzeżu, budząc żywy niepokój wśród rybaków, w Holandii, we Francji, zarówno północnej jak i południowej. Depesze nadchodzące z Holandii donoszą, że zjawisko zorzy polarnej wywołało zaburzenia w komunikacji telegraficznej na skutek wpływów prądów magnetycznych.

NOZYCAMI PRZEZ PRASĘ

POWRÓT DO POLITYKI ZŁOTE- GO ŚRODKA

„The Times“:

Zazwyczaj jest rzeczą bardzo trudną utwożyć entuzjastyczny ruch polityczny, związany z rządem, a deklaracja ideowa, nieco mglista i wodnista nie była zdolna skaptować zwolenników. Jedynym pozytywnym krokiem, jaki zrobił płk. Koc było ogłoszenie, że Żydzi nie mają prawa należenia do Ozonu, co wskazywało na to, że chciał wyciągnąć dłoń ku prawicy. Opozycja lewicowa, praktycznie rzecz biorąc nie była całkowicie niema i starała się zwalczać Obóz Zjednoczenia. Strajk chłopski miał między innymi na celu powrót do kraju wygnanego przywódcy ludowców — Witosa. Nie jest pewne, czy ten strajk był przyczyną następnego ruchu Koca, ale jest faktem, że on przesunął się jeszcze bardziej na prawo z myślą stworzenia półfaszystowskiego bloku antysemitycznego. W październiku rozeszły się z Warszawy dzikie pogłoski. Obóz stawał się państwem w państwie; opowiadano o rozłamie w łonie gabinetu a legioniści byli otwarcie przerażeni. Marszałek Smigły - Rydz zebrał legionistów, upewnił ich, że nie zamierza utworzyć państwa totalistycznego. Grupy pilsudczyków zbierały się w Wilnie i w innych centrach i uchwałyły rezolucje, potępiające wszystkie systemy totalistyczne. Ustąpienie pułkownika Koca z widowni politycznej może więc oznaczać powrót do polityki złotego środka, którą np. w polityce zagranicznej uważają za niepisany polityczny testament Piłsudskiego.

FRAZES PATRIOTYCZNY

„Robotnik“:

W imię pięknego frazesu „dobra Ojczyzna” obywatele jej zapewniając zawsze, że... „gotowi są poświęcić dla niej wszystko” — łączą się nieraz i łączą się dotąd z wrogami, — biją się po gębach i wzajemnie się przesiadują, nie przestając ani na sekundę potwarzać pięknego frazesu, że to wszystko „dla dobra Ojczyzny”.

W ten sposób walczą o „interesy Ojczyzny”, o „lepsze jutro Polski”, czy o podniesienie „potęgi Państwa” „w boju” żołnierskim, ze skrytymi w kieszeniach żyłkami i kastetami — „Falangiści”; — walczą członkowie Stronnictwa Narodowego, ziejący nie nawiścią do masonów, socjalistów, „żydokomuny” i Żydów, — konserwatyści, odmawiający nawet prawa do nazwy „narodowy” — robotnikom, którzy przeciwstawiając się wszelkiemu przywilejowi, — kapitaliści i przedsiębiorcy z gotowymi projektami obniżyć płac lub zawiadomieniami o wyrzuceniu na bruk — i „totaliści”, którzy przygarnełby do piersi cały naród, ale wówczas tylko, gdyby się zgodził rzec dążenia do równych praw politycznych...

W HARMONII Z INTERESAMI PAŃSTWA

„Hajnt“:

Twierdziliśmy stale, że gdy zwalczamy antysemityzm, gdy alarmujemy w sprawie akcji i akcji pogromowej, gdy ostrzegamy przed skutkami bojkotu, pikiet i eksterminacji gospodarczej, gdy protestujemy przeciwko ghetto, gdy piętnujemy hurra-patriotów jako zamaskowanych hitlerowców, gdy żądamy zamknięcia trujących źródeł nienawiści, gdy dążymy do praworządności i demokracji, gdy domagamy się zdeklarowania demokratycznej polityki pokojowej na zewnątrz, — to czynimy to wprawdzie w imię naszego interesu żydowskiego, ale równocześnie w harmonii z interesami żywymi Rzeczypospolitej Polskiej. Każdy nasz alarm, każdy nasz protest, każde nasze ostrzeżenie,

BERNARD SINGER

Bolesław Koskowski

Publicysta-rycerz

W niedzielę w „Kurierze Warszawskim” nie było artykułu wstępnego z podpisem B. K. W godzinach wieczornych nadeszła wiadomość o śmierci Bolesława Koskowskiego. Naczelny publicysta pisma stał na posterunku do ostatniej chwili, zabierał głos od kilkudziesięciu lat na łamach pisma — poruszając tematy z dziedziny polityki wewnętrznej i zagranicznej. I choć odzywał się kilka razy tygodniowo — przysłuchiowano się stale jego wywodom. Budziły one szczególne zainteresowanie w ciągu ostatnich lat, gdy myśl „niewygodną” należało ubrać w formę możliwą do ukazania się w prasie, gdy różnice zdań należało oblec w taką postać, by mogła bez szwanku dla samej myśli i bez szkody dla pisma, ukazać się w postaci wstępnego artykułu.

Budował wyraźnie zdanie, sformułował jasno myśl, pohamował pewne uczucia oburzenia i w wyrozumowany sposób dał finezynie do odczucia przeciwnikowi absurdalną niesłuszność jego postępowania — należało do szczególnych umiejętności naczelnego publicysty „Kuriera Warszawskiego”.

Pisał on na aktualne tematy, rzadko rozprawiał się z jakąś oderwaną książką, omawiał wypadki dnia dzisiejszego. Zachodziło więc nieraz pytanie, jak naczelny redaktor pisma upora się z niebezpieczeństwem tematu, wybrnie z sytuacji, dając wyraz swym poglądom, najczęściej niezgodnym z miarodajnym kierunkiem. Zachodziło pytanie — jak ujmie na zimno rzeczy gorące. Osiągał triumf. Bywało nieraz że uwagi naszkicowane przez Bolesława Koskowskiego, pisane w formie oględnej, zawierały więcej z ducha sprzeciwu, niż radykalne artykuły wstępne zaprawione poezją.

Sztukę nabytą w okresie przedwojennym wydoskonalił w sobie B. K. w ciągu lat ostatnich. Sprawozdawca parlamentarny Duny Państwowej — który musiał powściągliwie i ostrożnie zaglądać za kulisy Pałacu Taurydzkiego, nauczył się demo bilizować przeciwnika wytwornością formy.

Należał do obozu Narodowej Demokracji, bronił Koła Polskiego i jego polityki i w r. 1912 znalazł się w konflikcie z wodzem Romanem Dmowskim. W tym okresie walki wykazał zdolności satyryczne. Dokumentem chwili pozostanie artykuł wstępny pt. Posel na szczydlach. Nie było osobistej napaści, ani żadnych obelg: obraz skreślony jednak przez B. K. stał się później wbrew jego własnym chęciom bronią w rękach polityków zwalczających w różnych okresach Narodową Demokrację.

Należał do Narodowej Demokracji, ale stanowił typ publicysty politycznego w formie tak grzecznej, że odbiegał od pisarzy spod tego sztandaru.

Nie przerabiał ewolucji tego stronnictwa pod wpływem różnych kierunków i nastrojów między narodowych. Nie wchłaniał w siebie nastrojów faszystowskich, gdy w stronnictwie rozbrzmiewały wołania o likwidację demokracji. Wybrany na senatora w tym okresie milczał, nie dla tego, że nie miał nic do powiedzenia, ale że wierny starym swoim przekonaniom narodowo demokratycznym, nie chciał nadażyć za zbyt jaskrawymi hasłami, które nie odpowiadały jego usposobieniu, ani jego manierom.

Miał kłopoty z wykonaniem funkcji partyjnych. Przeciwwstawiał się partii w r. 1912 nie dopisał również w r. 1922 przy omawianiu kwestii wileńskiej przy rozważaniu kwestii wcielenia zachował swój punkt widzenia.

wczoraj jeszcze okrzyczane za „antypaństwo wąż”, „folksfrontową”, „obco - agenturową” robotę „żydo-komuny”, — będzie dziś lub jutro, albo co najwyżej pojutrze zaakceptowane jako rzecz oczywista nawet przez takiego posła „ozonowego”, jak Walewski. Niechże więc taki Walewski, niech 14 posłów wileńskich ozonowych i wielu, wielu innych działaczy ich pokroju dobrze się zastanowi: czy i oni też należą do „żydo-komuny”, gdy powtarzają oni stale argumenty i motywy żydowskie, czy też cała koncepcja wojny polsko - żydowskiej jako głównego zagadnienia rzeczywistości polskiej jest głupotą i szaleństwem?

Z biegiem czasu B. K. okazał się bezpartyjnym narodowcem, konserwatystą, ale bez fagasowych form uległości wobec kierunków panujących, zachowawcą z odcieniem parlamentarno demokratycznym, biorącym wzory ze szkoły umiarkowanej francuskiej.

Francja służyła bowiem wzorem, Francję pokochał z całej mocy. Poincare i cała grupa umiarkowanych służyli mu nieraz do cytów i uwag. W tę Francję wierzył B. K., pozostał wierny orientacji ententofilskiej. Z tych to wychodząc założeń, pozostawał stale, w ciągu ostatnich lat, w sprzeczności z miarodajnym kierunkiem polityki zagranicznej.

Na tym posterunku trwał Bolesław Koskowski, nie zmieniając stanowiska w ciągu wielu lat. Wytrzymał próbę charakterów. Gdy nad krajem przewinęła się burza, gdy prądy nacjonalistyczne uhrane w szatę totalną wzięły górę nawet na ul. mia rodajnej, Bolesław Koskowski pozostał sobą tzn.: starym, dawnym narodowym demokratą.

Widocznie czas poczynił wielkie spustoszenia — cofnął się mocno wstecz, skoro niektórym mogło się wydawać, że naczelny publicysta „Kuriera Warszawskiego” poszedł na lewo. Nie. Pozostał sobą. Zachował i wyczelował doskonałość formy dla przechowania dość często niebezpiecznej treści. Czuł się coraz więcej samotnym na swoim konserwatywnym skrzydle. Zachowawcy bowiem dla celów koniunkturalnych biegali w różne strony, chwytali się faszystowskiej polityki umizgali się do dzierzących władzę, a on jedyn, wskazując na Francję, cytując konserwatystów angielskich powtarzał wciąż: demokracja umiarkowana jest jednak lepszą ze wszystkiego złego.

Trzymając się tego tonu Bolesław Koskowski nie zraził nikogo ze swoich przeciwników, nie odpychał szorstkością odprawy, zastanawiał stałością charakteru w okresie łamania i budził szacunek u ludzi pióra bez względu na kierunek.

Tej niezależności i talentowi złożyli dziennikarze hold zwracając się do naczelnego publicysty „Kuriera Warszawskiego” z prośbą o przyjęcie stanowiska prezesa Związku Dziennikarzy Rzeczypospolitej. Bez różnicy kierunku i narodowości proszono go o przyjęcie mandatu. Nie piastował go długo, stan zdrowia nie pozwalał na to, ale przyjął urząd rozumiejąc, że w owym okresie była to demonstracja niezależności.

Nie dziwnego, że wiadomość o zgonie Bolesława Koskowskiego dotknęła smutkiem prasę. Wśród niewielkiej liczby publicystów zajmował miejsce najwybitniejsze. Po każdym wypadku politycznym bądź na terenie wewnętrznym, bądź zagranicznym uwaga cała skierowywała się w Polsce w jego stronę. Zastanawiano się, co powie B. K. Dwie skromne literki stanowiły wiele. Czytano z zainteresowaniem jego uwagi; podziwiał formę, składano hold nieraz ryerczowi, który trwał na stanowisku nie zmieniając przekonań. Był publicystą i dziennikarzem. Nie wychodząc prawie na ulicę w ciągu ostatnich lat, czuwał uważnie nad każdym wykładem, by w godzinę później na gorąco, a jednak w wytwornej, ryerczowskiej formie jasno i zwięźle streścić przebieg wypadków i krótko sformułować swój stosunek do nich. Tak po ryerczowsku pracował do ostatniej chwili, zaskarbiwszy sobie sympatię wszystkich kolegów dziennikarzy i szerokiej opinii publicznej.

Gest po amerykańsku

Nowy Jork, 26. 1. Znany bogacz tutejszy Edward Harkness ofiarował 8 milionów dolarów na cele higieny. Ofiarodawca zastrzegł sobie, że dochód z 3 miln. dol. ma być używany na cele rozwoju szpitalnictwa po wsiach, 5 miln. zaś na cele badań lekarskich i kształcenia lekarzy.

Dotychczasowe dary p. Harknessa na cele lekarskie wynoszą 50 milionów dolarów.

HENRIK HELLER

Copyright by Gustie von Ujj, Wien III.

Kobieta między Pittsburgiem a Baku

20)

— A więc widzisz — u Joli, to jest u pani Kiss, miałem taką atmosferę cygańską. Powietrze było tam lżejsze, nie brała tak bardzo tragicznie, gdy nie miałem pieniędzy, gdy miałem dług, i tak dalej. Oto jedyny powód Ireno, który mnie popchnął ku niej — tylko ten jeden powód.

— Panna Kiss nie bardzo byłaby zachwycona, gdyby się o tym dowiedziała...

Odszedł do fortepianu i stanął przy oknie. — Panna Kiss od samego początku o wiele słuszniej oceniła nasz wzajemny stosunek niż ty. Jest więc rzeczą chyba niepotrzebną, że stajesz w jej obronie.

— Bronię tylko jeszcze siebie.

Odwrócił się i prędko ku niej podszedł... Znowu odczuła przejmujący chłód. — Przeciwno czemu się bronisz? Przeciwno mnie, Reno... Przeciwno mnie? Spójrz, byliśmy z sobą szczęśliwi przez siedem lat i znowu będziemy szczęśliwi. Postępuj mnie, mała głupia dziewczynko.

Wspaniale się broni — pomyślała jego żona, odczuwając jednak jakąś barierę między sobą a nim, tak że słowa, które mówił, pochodziły jak gdyby z odległej jakiejś dali, tracąc swoją siłę, gdy do niej dochodziły. Fryc stał za nią, obejmując jej ramiona swymi ciepłymi rękoma, wyczuł bowiem, że w tej pozycji lepiej potrafi mówić, niż patrząc w oczy tej bezbronnej i nie wierzącej kobiecie, która już nie zdolna była ani do gniewu ani do łez. Irena zachowywała się cicho, chętnie odsunęłaby jego ręce, ale ostatnio straciła odwagę do jakichkolwiek gestów wielkich... Należy unikać wszelkich scen teatralnych, którym towarzyszyć nie mogą słowa proste i szczerze. Chciałaby mu powiedzieć: „Zostaw mnie jeszcze w spokoju... rana jeszcze za świeża... Postępujesz fałszywie, budzisz we mnie tylko myśli gorzkie“.

W lustrze, wiszącym naprzeciwko, zauważyła fragment jego pochylonej głowy, a na ten widok wyłoniła się bez żadnego umotywowania wewnętrznej reminiscencja owej nocy, kiedy Fryc odszedł. Irena biegła wtenczas od łóżeczka chorej Gerty do okna. Dziecko w gorączce coś mamrotało, okno było jak gdyby zamglone, a tam na polu przymrozek. Wtem nad ranem zauważyła jakiegoś mężczyznę obok lampy łukowej. Stał pochylony, bez kapelusza, zapalając popierosa. Światło oświetlało jego gładką czuprynę. Och, to „wałtowne, krótkie obłędne, tryumfujące szczęście! A potem wszystko zniknęło, wszystko się rozpląnęło. Teraz jej się wydawało, że to rozpląnięcie się wówczas oznaczało koniec.

A on tymczasem mówił, mówił, obiecywał, że teraz będzie lepiej, znacznie lepiej. Wynajmą sobie piękne mieszkanie w nowej dzielnicy will; Gerta będzie miała ogród. Niech tylko Irena przestanie walczyć, niech wyjdzie

Przekład autoryzowany

poza obręb goryczy i samoudręki. Czemuż się obracać w sferze tylko wspomnień bolesnych?

Czyż nie ma wielu, wielu dobrych godzin, które można przeciwstawić złym...? Nachylał się nad nią, czuła jego oddech, pachnący lawendą, papierosami i mężczyzną a mocne jego ręce coraz namiętniej ją przyciskały. Był tak silny i tak pewny siebie ze swą piersią szeroką i dobrodusznie uśmiechającymi się ustami. — Strasznie było mi was brak, — zapewniał — ciebie i Gerty.

Zdanie to wyrwało Irenę z letargu. — Nie! — krzyknęła głosem twardym i ostrym, przecinającym jak gdyby ostrzem słowa pieszczotliwe. Graumann wyprostował się. — Nie, tak dalej być nie może, będziesz musiał się obejść bez nas. — A potem głos jej jak gdyby stracił nieco na swej ostrości, nabierając za to akcentów ronii: — Chociaż tak boleśnie odczuwasz nasz brak.

Fryc chodził za swoją żoną po pokoju — Czy sprawia ci to na prawdę satysfakcję, że zmuszasz mnie do żebrania?

— Chciałabym, byś tego nie czynił.

— Uparta?

— Nie.

— A więc co? Powiedz co? Wciąż jeszcze zazdrość?

Irena chciała odpowiedzieć, ale on przeszkodził jej. Teraz mogła widzieć jego twarz wykrzywioną gniewem. — Na miłość Boga — nie mów teraz coś wyuczonego!... Niczego, co kiedykolwiek wyczytałaś! Nie powiedz: „Nie mam już więcej zaufania do ciebie“, albo: „Już cię więcej nie kocham.“ Lub inne jakieś głupstwo tego rodzaju Ty jesteś po prostu, po prostu...“

— Wariatką — uprzedziła go.

— Prawie.

— Irena zastanowiła się. — Ustrzegłeś mnie teraz przed powiedzeniem banału, który jest tak wulgarny i prymitywny, że prawie wyraża to, co czują ludzie wulgarni i prymitywni. Chciałabym jednak zmienić role i dlatego pozwól, że ci się spytam, dlaczego tak gorliwie zabiegasz o coś, czym sam wzgardziłeś tak lekko?

— Lekko? Skąd wiesz o tym?

— Bo panna Kiss bajecznie nas zastąpiła. Zwracam ci uwagę. — przerwała mu niecierpliwie — że mi dzisiaj jest już zupełnie obojętne czy zabrałaś Kiss pod wpływem szalonej namiętności, czy też tylko tak dla zabawy. Nie mów tylko, że mężczyźni inaczej odczuwają niż kobiety, nie mogą sobie wyobrazić, że może coś istnieć na świecie, co by mnie skłoniło do zrezygnowania z Gerty. Jak ty sobie to w ogóle wyobrażasz nasze życie?

— Pozwól, by... jeśli dla ciebie nie istnieje w ogóle już żadne argumenty, ludzie przynajmniej widzieli, że na zewnątrz wszystko jest

znowu w porządku.

— Wróble już na dachu ćwierkają, że uciekłeś z węgierską skrzypaczką. Ludzie wiedzą, że wynajmuję pokoje i udzielam lekcji, by zarabiać na życie.

Krew mu znowu uderzyła do głowy. — Nie chcę używać mocnych słów, ale że Rudolf na to pozwolił! Jeśli czynisz to, by mnie kompromitować, by się mścić, wybrałaś dobry środek. Staraj się wreszcie zrozumieć, Ireno — mówił teraz tak głośno, że miss Wallace, która była w sąsiednim pokoju zaczęła nadłuchiwać, przestając gwizdać serenadę d-dur, otworzyła drzwi do korytarza, bo w ten sposób lepiej można słyszeć. O dear, czy ta biedna mrs. Graumann musi mieć tak wstrętne sceny z niezadowolonymi mężczyznami. Sprzeczką stawała się coraz gwałtowniejsza, ale potem usłyszała stanowczy i kategorycznie czegoś domagający się głos mężczyzny. Wreszcie miss Wallace zrozumiała nawet jedno zdanie:

— Tylko bez skandalów związanych z moją osobą, bo inaczej grozi mi ruina rozumiesz?

Brzmiało to jak fanfara bojowa. Miss Wallace miała już pewne doświadczenie w ocenie takich scen. Pochwyciła artystycznie zaniedbany beret włożyła go na głowę i wybiegła z pokoju. We drzwiach zderzyła się też z owym panem gwałtownym. Był młody i przystojny, miał płowe włosy i do nieprawdopodobieństwa niebieskie oczy. Sympatyczny typ męski, który bardzo spodobał się miss Wallace.

Mina miała na twarzy wyraz rozpacz, gdy przyszła Irena po Gertę. — Mój mąż chce z tobą mówić — oświadczyła od razu, a jej synal-kowie, gdy to usłyszeli, wylecieli natychmiast z pokoju. Jej siostra nie spytała się „po co?“ i „na co?“, — uśmiechnęła się oczyma i weszła do pokoju Rudolfa. Nie miała żadnej skłonności do walki, ale też jej się nie obawiała, z nieomylną pewnością siebie somnambuliczki, która intuicyjnie wie, że wybrała drogę należy-tą, stanęła twarzą ku rzeczywistości. Budowniczy zwrócił się ku niej i przez kilka chwil patrzył na nią poważnie a nawet nieco groźnie.

— Powiedz wszystko, co masz mi do zarzucenia, Rudolfie — wyzwała go Irena, usiadłszy skromnie na zydlu drewnianym obok okna. — Nie musisz mnie oszczędzać. Stałam się ostatnio gruboskórna

Spokojnie przysłuchiwała się wielkiej, pełnej wyrzutów mowie, w której dużo słów poświęcono rodzinie i obowiązkom, ale nie brak też było aluzji do uporów oraz sporo miejsca poświęcono następstwom fatalnym ostatecznego zerwania. Fryc jest przecież tylko mężczyzną — czyż Irena sądzi, że wciąż będzie żebrał o łaskę? Zło tkwi głównie w tym, że kobiety kierują się niestety tylko własną mentalnością, nie licząc się z rzeczywistością.

(C. d. n.)

Jak żyje cesarz japoński

Hirohito -- najpotężniejszy człowiek świata

Wizyta na dworze cesarskim

(s) Jedynym białym człowiekiem, który ma zaszczyt spotykania się z cesarzem Japonii zwyczajnie po ludzku, bez dystansu całego ceremoniału, jest amerykański lekarz dr Wheyley Groves, któremu powierzono pieczę nad zdrowiem dzieci cesarskich. Oto co opowiada on o swojej wizycie na dworze: — W pewne piękne słoneczne popołudnie, czekał w Tokio przed moim hotelem wspaniała luksusowy wóz. Na przedzie siedziało dwóch ludzi w białych liberjach. Herb wskazywał, że auto należy do dworu cesarskiego.

Jakiś wysoki dostojnik w czerni otwiera mi drzwi. Wprowadza mnie na długi i szeroki korytarz, rozświetlony ogromną ilością luster, urządzony antycznie i z wielkim przepychem. Czterech lokai w fioletowych mundurach, o twarzach zupełnie nieruchomych jak posągi, pełni straż. W kącie odkryłem ciekawy zegar w stylu Ludwika XIV. Tańcza zegara oznaczona była japońskimi znakami.

Z wybiciem godziny czwartej otwierają się drzwi i inny dostojnik, były dyplomata, władający biegle kilku obcymi językami, wprowadza mnie do gabinetu cesarskiego. Jestem mu zobowiązany, że przypomniał mi, iż etykieta dworska wymaga, ażebym dwa razy głęboko skłonił głowę przed Synem Niebios.

Cesarz stoi obok biurka, wita mnie uśmiechem i prosi, ażebym zajął miejsce. Po chwili zaczyna rozmawiać o synu. Mówi znakomicie po angielsku, ma bardzo miły, melodyjny głos. Duże okulary rogowe nadają mu raczej wygląd profesora niż panującego. Nosi trochę staromodny kołnierz, a i jego krawat związany jest niedbale. Ale właśnie te drobne zaniedbania czynią go bardzo sympatycznym. Odnosi się wrażenie, że ma się przed sobą zupełnie skromnego, zwyczajnego śmiertelnika.

Po chwili wchodzi cesarzowa, młoda urocza kobieta. Wchodzimy do pokoju księcia. Po zbadaniu uspokoja rodziców, że dziecku nic nie grozi. Ale cesarz prosi mnie, żebym za dwa dni znowu zaglądnął, zapoznamy się wtedy bliżej.

Historia ta właściwie byłaby całkiem banalna i nie wartałoby jej w ogóle przytaczać, gdyby nie to, że po raz pierwszy Mikado przyjął

CESARZ HIROHITO

przedstawiciela białej rasy w swoim domu. Zachodni dyplomaci widują cesarza tylko w wyjątkowych okolicznościach i zamieniają z nim kilka słów z góry ułożonych i przygotowanych.

A nawet i niewielu żółtych może się poszczycić tym, że zostali przyjęci w domu cesarskim. Należy bowiem pamiętać, że ten młody, zaledwie 36-letni władca czczony jest przez miliony swoich poddanych jako bóstwo.

Potomek bogini Słońca

Hirohito Teikoku Tenno, 124-ty cesarz japoński, jest potomkiem najstarszej dynastii świata. Założycielką tej dynastii była wedle japońskiej legendy bogini Słońca. Kiedy wnuk tej dostojnej damy, pierwszy mikado przyszedł na wyspę Nipponu, otrzymał od niej boski manifest, który jeszcze dzisiaj stanowi podstawę polityki w Tokio. Dzięki niemu jest władcą w pierwszym rzędzie głową religii państwowej.

To wysokie stanowisko wynosi go w oczach Japończyków ponad wszystkich innych ludzi i ponad życie doczesne w ogóle.

Kontakt mikada ze światem zewnętrznym jest ściśle określony i przepisany. 21 razy do roku powinien cesarz pokazać się ludowi. Przy tych uroczystych okazjach wypowiada tylko

rytuałem przepisane formułki. Jeśli jeździ swoim Rolls-Roycem przez miasto, zamiera wówczas wszelki ruch. Zadne ludzkie stworzenie nie śmie się znajdować na jego drodze.

Ostatnio robotnicy murarscy zajęci przy budowie drapacza chmur w Tokio, urządzili strajk i zajęli budowę. Jedynym środkiem usunięcia ich była zapowiedź, że za kilka minut przejedzie tędy mikado. Robotnicy bezzwłocznie opuścili zajęte placówki.

Ta niezwykła cześć oddawana władcy jest jedną z głównych podstaw japońskiego życia społecznego. Jeśli urzędnik ma obwieścić zarządzenie cesarskie, schyla się przedtem kornie trzy razy w kierunku Tokia.

Zdarza się często, że jakiś lojalny obywatel popełnia samobójstwo, jeżeli sądzi, że nie postąpił zgodnie z życzeniem cesarza. Niedawno dróżnik, z którego winy pociąg cesarski miał dwuminutowe spóźnienie, natychmiast po przejeździe pociągu popełnił harakiri.

Innym razem jechał cesarz do Kirny, największego centrum przemysłu jedwabnictwa w Japonii. Cesarzowi towarzyszył adiutant Inei Honda. Nagle zauważył nieszczęsny adiutant, że wóz zboczył z przepisanej drogi. Jechano przez wioski, których mieszkańcy nie uwiadomieni, nie mieli czasu wycofać się z drogi. Orszak cesarski przybył na miejsce przed oznaczonym terminem. W godzinę po powrocie do stolicy, adiutant już nie żył.

Słowa mikada mają moc obowiązującej ustawy. Ale cesarz raz tylko zrobił z tego użytek. Wydał ustawę, regulującą odpowiedzialność cesarza za rządy; przerzucił ją mianowicie w zupełności na ministrów. Ale to jeszcze nie zwalnia cesarza od nawału pracy.

Dzień pracy mikada

Wstaje więc o godzinie 6-tej rano, ubiera się sam i sam się goli, bo nie znosi obecności służącego w sypialni. O godzinie siódmej śniadanie, i godzinka poświęcona rannej gimnastyce, albo grze w golfa, czy też jeździe konnej. Dopiero po tej rozgrywce, rozpoczyna się właściwa praca. Do godziny 10.30 przegląda cesarz akta i podpisuje listy i raporty ministrów.

Od godziny 7—10 wieczór wysłuchuje naukowych wykładów radia. A po kolacji oddaje się swoim ulubionym studiom biologicznym. Głównym i ulubionym jego „konikiem” są studia z zakresu prehistorii. W cesarskiej pracowni znajduje się złoty mikroskop, przy pomocy którego mikado bada skały i kamienie ojczystego kraju.

Bardzo chętnie zajmuje się też cesarz studiami antropologicznymi. Zajmuje go szczególnie

pierwszy byłem w mieście kilka godzin. Wieczorem Wiktor dowiedział się od służącej, że przez całe popołudnie nie było mnie w domu. Zrobił wielkie oczy i przy kolacji zapytał mnie, gdzie byłem.

— U twojej mamy — odpowiedziałam podnieconym głosem.

* * *

Czwartek.

Dziś znów byłem w mieście kilka godzin. I znów Wiktor dowiedział się od służącej, że wychodziłam. Pokiwał głową, a przy kolacji przyglądał mi się uważnie przez dłuższy czas. Wreszcie uśmiechnął się z politowaniem. Zrozumiałam, od czytałam jego myśli. — Jest już za stara na romanse! — to zapewne powiedział do siebie, bo potem uspokoił się widocznie i zasiadł do swojej ulubionej gazety.

Poszłam spać, obmyślając dalsze kroki.

* * *

Piątek.

Dziś postanowiłam grać dalej. Długo obmyślałam wybór następnego środka. Utańczyłam wybór nie było mnie w domu przez kilka godzin. — Służąca jak zwykle nie omieszkała mi o tym powiedzieć. Chodził po pokoju długo. Wiedziałam, że waży słowa, że chciałby mnie zapytać o te wizyty. Wreszcie nie wytrzymał.

— Czy dziś znowu byłaś u mamy?

— Tak — odpowiedziałam nienaturalnym umyślnie dziko brzmiącym głosem..

Uspokoił się, nie wiedział, że siedziałam kilka godzin w zakładzie kosmetycznym, gdzie postanowiłam pomóc swojej urodzie. Trudno, wszystkie panie dziś robią to samo i nikt się temu nie dziwi.

E. HEL

Zwycięstwo

Wtorek.

Mogę nie patrzeć w lustro! Kobieta w moim wieku nie potrzebuje liczyć zmarszczek pod oczami. Wystarczy zaobserwować zachowanie się służącej i męża. Dziewczyna pewnego dnia staje się opryskliwa. Na zwrócone uwagi odpowiada grymasami. Chciałaby zapewne powiedzieć: Dostyc już tego! Dla takiej starszej pani wystarczy! — Widzicie ja! Chciałaby wyglądać jak dwudziestolatka.

Mąż przestaje się nagle interesować żoną. Oto wziął naszą młodość, piękno, powab, wziął wszystko i zamiast płacić za to uczuciem, tym koniecznym w tragicznych dla kobiety chwilach — ogląda się za innymi, przepada z domu na całe go dziny. Kłamie! Staje się ordynarny, grubiański. Nic mu nie dogadza — ot, żona staje się sprzętem, na który tak mało zwraca się uwagi. Są przecież inne, młodsze, powabniejsze!

Gdy tylko zauważyłam się zmarszczek pod oczami, zastanowiłam się głęboko. Zachowanie męża powiedziało mi jeszcze więcej. Postanowiłam jednak wydać batalię życiu i wygrać za wszelką cenę. Po piętnastu latach pożycia małżeńskiego — jeszcze nie wszystko stracone!

Nasamprzód więc — oddaliłam służącą. Za dużo wiedziała. Znała mnie w chwilach mojej młodości

Następczyni jej za to — nie znała mnie przedtem, nie wiedziała, że byłam wysmukłą, gibką, uroczą. Traktowała mnie, jak każdą inną panią domu.

Ach, gdyby można męża zmienić jak służącą! — Inny mężczyzna, który nie widział mnie przed piętnastu laty — na pewno byłby mną oczarowany. Mąż za to porównywał. Na pewno teraz siedząc na przeciwko mnie przy stole — wspominał ukradkiem minione chwile, gdy byłam pięknością. Na pewno mówił nieraz do siebie: Ludka starzeje się! Ludka tyje. Na pewno za dużo jej! Mogłaby też wychodzić trochę z domu!

Znałam jego myśli i liczyłam jego westchnienia. Rozumiałam, że Wiktor przestał być o mnie zazdrosny. Tak, to było najgorsze. A przecież, jak to ktoś tak pięknie powiedział: Zazdrość jest połową miłości! Tak, to prawda! — czyż może istnieć miłość bez zazdrości, bez wiecznej męczarni o to, że ktoś może skarb ukochany porwać? Ze można ubóstwianą kobietę utracić? Ach, gdyby można zmienić męża! Inny na pewno nie wspominałby przeszłości, nie znając jej. Brał by mnie taką — jaką jestem.

A przecież jeszcze nie mam czterdziestu lat!

* * *

Środa.

Zaczynam wychodzić z domu. Dziś po raz

kwestią dziedziczości.

Cesarz Hirohito nie bez przyczyny zajmuje się tymi sprawami. Jego ojciec, cesarz Trisho, zmarł w roku 1926 na skutek ciężkiej choroby mózgu. Od tego czasu żyje mikado w ciągłym lęku. Sądzi bowiem, że i jego czeka podobny los, a szczególnie obawia się, ażeby jego dzieci nie padły ofiarą dziedziczości. Dlatego z ogromnym zainteresowaniem studiuje wszelkie książki medyczno-naukowe, które omawiają te problemy.

Cesarz Hirohito liczy lat 36. Jego majątek jest tak kolosalny, że nie podobna go w ogóle oszacować. Niezmierzone połacie ziemi, lasy i domy są jego prywatną własnością. Oblicza się je w przybliżeniu na dwa miliardy franków szwajcarskich. Poza tym posiada cesarz akcje wszystkich większych przedsiębiorstw przemysłowych i bankowych, okrętowych i kolejowych w kraju. Dochód z tych przedsiębiorstw waha się około miliarda franków rocznie.

Lista cywilna dworu wynosi 4 i pół miliona jenów. Wydatki natomiast są też duże, budżet dworu wynosi 29 milionów jenów rocznie.

Tabu

Cesarz uważany jest za ojca narodu któremu oddaje się boską cześć. Nikt nie śmie dotknąć go gołymi rękoma. Lekarz, który go bada, nosi rękawiczki. Nikt nie śmie zająć publicznie wyższego miejsca niż cesarz. Dlatego, jeśli zjawia się gdzieś publicznie, natychmiast pustoszeją wysokie domy i autobusy.

Jasne, że prasa japońska nie pozwala sobie nigdy nawet na cień krytyki osoby cesarza i jego zarządzeń. Nawet ludzie z jego otoczenia są tabu.

Przed dwoma laty jeden z tygodników szanghajskich pozwolił sobie na ironiczną notatkę o cesarzu. Rząd japoński zażądał od Ciang-Kai-Szeka surowego i przykładnego ukarania wydawcy. I rzeczywiście został on skazany na 14 miesięcy robót przymusowych. A rząd chiński wydał dekret, który zabrania rozsiewania pogłosek, mogących obrazić uczucia narodowe Japończyków. W swoim czasie karykatura cesarza japońskiego, zamieszczona w jednym z magazynów amerykańskich, doprowadziła niemal do konfliktu dyplomatycznego pomiędzy Japonią a U. S. A.

**Nie zapominajmy
o głodnych
i zziębniętych
dzieciach
Składajmy ofiary
na Pomoc Zimową!
Konto P. K. O. 70.200
Pomoc Zimowa**

Czas niszczy wszystko, młodość, piękno — trzeba więc samej sobie pomagać!

Wiktor przyjrzał mi się uważnie. To dobry znak! — pomyślałam. Przecież przedtem nawet nie zwracał na mnie uwagi. Po prostu postawił krzyżyk! Ale dziś przyjrzał mi się uważnie. — Pięknie, sprawa postępuje naprzód. Może też zauważy, że nie jestem jeszcze taką staruszką. Na ulicy nieraz oglądają się ludzie za mną. Czyż tylko mąż musi być rozezarowany?

Widocznie poczuł w sercu trwogę o mnie. Napewno byłam jeszcze dość powabna, żeby ktoś tam się o mnie pokusił.

Postanowiłam jednak działać dalej. Położyłam się do łóżka. Wiktor nie mógł zasnąć, przeprosił mnie i zapalił nocną lampkę. Wziął jakąś książkę do ręki.

— Nie możesz spać? — zapytałam.

— Nie! — odpowiedział.

Wiedziałam jednak, że nie czyta, tylko rozmyśla o moich wizytach na mieście. Byłam tedy gotowa do dalszego działania. Udawałam, że śpię. We śnie poczułam się przewracając na łóżku. W pewnym momencie szepnęłam cichutko: Jaśku, Jaśku!

Wiktor zerwał się. Usiadł na łóżku i nadsluchiwał. Zdawało mu się, że uległ halucynacji. Ale nie — powtórzyłam teraz już całkiem wyraźnie:

Gabinet adwokatów i dziennikarzy

W nowym gabinecie francuskim zasiada obecnie: jedenastu adwokatów (m. in. sam premier); sześciu b. dziennikarzy; pięciu profesorów uniwersyteckich; czterech urzędników; dwóch przemysłowców; jeden lekarz; jeden inżynier - agronom; jeden sędzia handlowy; jeden robotnik - mechanik i jeden właściciel ziemski.

Ten skład zawodowy nowego gabinetu jest dla stosunów francuskich niezmiernie charakterystyczny. Jest on zresztą także i w pewnym stopniu typowy.

Typowa więc jest w nim przede wszystkim przygniatająca przewaga adwokatów. Jedenastu!

Nie ma gabinetu francuskiego, w którym adwokaci nie stanowiliby większości. Stanowią oni również najliczniej reprezentowany zawód w Izbie Deputowanych i w Senacie. Droga do kariery politycznej prowadzi we Francji bardzo często przez kancelarię adwokacką. Tłumaczy się to może tym, że praktyka adwokacka wprawia znakomicie... choćby do krasomówstwa politycznego, nieodzownego na ogół we Francji warunkowi kariery politycznej. Żeby się dostać do Izby, trzeba umieć mówić do wyborców, a tego na uczyć się można najlepiej w kancelarii adwokackiej i w sali sądowej.

Tą przewagą prawników w życiu publicznym Francji tłumaczy się też może to niesłychanie zaufanie Francuzów, choćby na polu polityki zagranicznej, do wszelkiego rodzaju podpisanych traktatów, paktów, układów. Mimo ciężkich doświadczeń wojennych i po wojennych adwokatowi francuskiemu, który został ministrem, wydaje się zawsze, że najcenniejszą rzeczą w polityce międzynarodowej jest

podpis kontrahenta, który przecież może być i jakże często bywa, wy-

Proces Starzyński — Szumański

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 25. 1. (A) Sąd Okręgowy wyznał na dzień 21 lutego sensacyjną rozprawę prez. Starzyńskiego przeciwko adwokatowi Szumańskiemu.

Sprawa ta pozostaje w związku z procesem

cofywany i niespektowany.

Nie mniej charakterystyczna jest poważ na liczbę b. dziennikarzy w gabinecie. Sześciu! Prasa odgrywa we Francji zbyt wielką rolę, aby nie była również dobrą drogą do kariery politycznej. Kto nie ma okazji dać się poznać jako mowca, daje się poznać jako pisarz polityczny. Chłonność rynku francuskiego jest olbrzymia; prasa nie cieszy się zbyt dużym zaufaniem, ale zato jest niesłychanie poczytna.

Jest wreszcie rzeczą niezmiernie charakterystyczną, że w gabinecie francuskim zasiada względnie mało przedstawicieli życia, zwykłego, codziennego życia. Wobec jedenaśtu adwokatów, sześciu dziennikarzy, pięciu profesorów uniwersytetu i czterech b. urzędników, jakże mizernie wygląda dwóch przemysłowców, jeden lekarz, jeden inżynier, jeden sędzia, jeden robotnik i jeden właściciel ziemski. Ich głosy nie zaważą na całości polityki francuskiej.

I w tym może leży zło największe dzisiaj tego systemu politycznego Francji. Życie wydaje się zupełnie inne, gdy się na nie patrzy zza biurka kancelarii adwokackiej, a inne, gdy się je ogląda zza warsztatu przemysłowego albo robotniczego. Jeżeli ministrowie francuscy ostatnich lat kilku mają takie trudności z całym szeregiem spraw społecznych; jeżeli tak trudno znaleźć im wspólny język i z przedsiębiorcą i z robotnikiem; jeżeli mimo demokracji ustroju francuskiego istnieje zawsze między rządem a społeczeństwem wyraźny rozdźwięk — wina w tym niewątpliwie także tego faktu, że francuski system parlamentarny wyrzuca na grunt polityczny ludzi tylko w swoisty sposób związanych z życiem, a nie tkwiących w nim — swą pracą codzienną, zawodową.

Tak jest we Francji. Cóż tu mówić o innych krajach.

Starzyński—Studnicki i rozmową adwokata Szumańskiego, podsłuchaną przez urzędnika miejskiego w kawiarni. Urzędnik ten opowiedział następnie treść tej rozmowy prezydentowi Starzyńskiemu, wskutek czego ten wniósł skargę o zniesławienie. Sprawa wzbudziła wielkie zainteresowanie.

Jaśku, Jaśku!

Wiktor pochylał się nade mną. Uśmiechałam się przez sen. Zgasil lampę i nadsluchiwał dalej. O mało nie roześmiałam się na głos. Ale przemożam się wreszcie i wtuliwszy głowę w poduszkę — zasnęłam.

Na rano Wiktor miał czaruc obwódki pod oczami. Wiedziałam, że nie spał.

— Wkrótce zwyciężę! Na pewno!

* * *

Sobota.

Dzisiaj postanowiłam wydać decydującą bitwę. — Umyślnie przysłałam jego matkę do naszego mieszkania a sama udałam się do zakładu kosmetycznego. Siedziałam długo. Wreszcie wróciłam do domu. Według wszelkich reguł teatralnych miałam zwichrzony włosy, kapelusz osadzony krzywo na głowie. Byłam okropnie zmieszana.

Wiktor chodził po pokoju nerwowo.

— Ach, jesteś wreszcie! — wykrzyknął na powitanie.

— Ach, tak — odparłam zmieszana okropnie.

— Gdzie byłaś?

— Gdzie byłam? U mamy, naturalnie!

Wiktor chwycił mnie za przegub ręki.

— Klamiesz, matka dopiero stąd wyszła!

Udałam przestraszoną.

— Klamiesz! — krzyczał dalej Wiktor. Wiem, gdzie byłaś. Byłaś u niego, nie zapieraj się. Znam jego imię!

— Tak? — wykrzyknęłam. — Co? Nic nie rozumie.

— Znam jego imię — krzyczał Wiktor. — Wydałaś się we śnie.

Byłaś u niego, u Jaśka u twojego Jaśka — nie zapieraj się i nie kłam!

— Ależ Wiktorze — próbowałam oponować. — Jak możesz mnie podejrzewać. W moim wieku.

— Tym większa jest twoja wina!

Jak było umówione z góry — jego matka wróciła do pokoju. Powiedziała mi o wszystkim. Wiktor usiadł w fotelu zawstydzony. Przyglądał mi się uważnie.

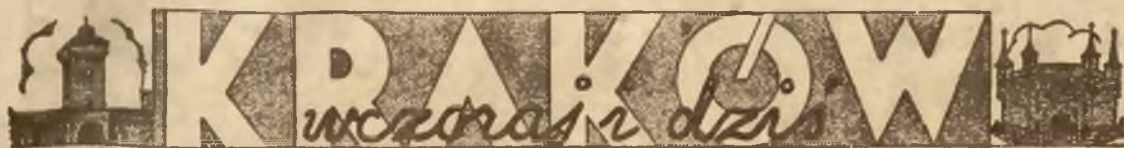
— I pocóż ta komedia? — zapytał wreszcie.

— Po to, jedyny, żebyś wreszcie zauważył moją obecność w tym domu — odpowiedziałam ze smutkiem.

Wiktor podszedł do mnie. Przyglądał mi się długo i uważnie. Potem wziął mnie w ramiona i zaczął całować.

— Ukochana — szepnął mi do ucha.

A więc zwyciężyłam!

Zorza polarna w Krakowie zaobserwowana była trzykrotnie

Niezwykle zjawisko zorzy polarnej krakowskie obserwatorium astronomiczne zaobserwowało w nocy trzykrotnie. Pierwsze zjawisko skończyło się o godzinie 21,18, — drugie trwało od godziny 21,31—22,12. Wreszcie trzecie zaczęło się o godzinie 22,35 — zanikając powoli po godzinie 23-ej. Przez cały czas jednak utrzymała się nad północną częścią nieba duża jasność.

Zjawiska były wyjątkowo dużą zorzą polarną, niezmiernie rzadko zdarzającą się w takich rozmiarach i bardzo urozmaiconą, bowiem w ciągu trzech kolejnych zjawisk,

zachodziła i t.z. draperia zorzy polarnej i promienie i słupy w kolorach najrozmaitszych od seledynowego do silnej czerwieni, przy czym o godzinie 21.45 natężenie zorzy było tak silne, że swobodnie można było przy jej świetle odczytać zegarek, a światło gwiazd niknęło zupełnie na jasnym tle nieba.

Wspaniałe zjawisko, które występuje w najwyższych warstwach atmosfery, obserwowane było tylko w tych okolicach gdzie niebo nie było zasłonięte chmurami.

Dwaj fornale zabici na stacji w Krzeszowicach

Do Krakowa nadeszła wiadomość o wstrząsającym wypadku, jaki miał miejsce dziś we wczesnych godzinach rannych na stacji kolejowej w Krzeszowicach.

O godz. 6.40 rano przybyli na stację dwaj fornale z krzeszowickiego dworu, 35-letni Piotr Jeleń i 35-letni Henryk Giza. Obaj zajęci byli dostawą mleka do pociągu.

W tym celu wnieśli na peron kilkanaście baniak, które ustawili obok torów kolejowych, oczekując nadejścia pociągu.

W pewnym momencie fornale zauważyli nadjeżdżający pociąg Kraków — Poznań. Wobec tego cofnęli się w tył, nie widząc, że w tym miejscu znajdują się szyny na których nadjeżdża pociąg Warszawa—Kraków. Obaj dostali się między dwa pociągi i zginęli na miejscu.

Wypadek wywołał wstrząsające wrażenie, tym bardziej, że Jeleń osierocił żonę i dwoje dzieci.

Napad na plebanię odparty przez księdza

Urząd Śledczy w Krakowie otrzymał wiadomość o napadzie rabunkowym, jaki miał miejsce w powiecie brzeskim.

Na plebanię w miejscowości Olszyny wdarli się trzech bandyci, którzy zakneblowali usta gospodyni Marii Sroczyńskiej i kucharce

Annie Jaszczyk. Krzyk napadniętych zaalarmował księdza Marcina Florka, który uzbrowił się w rewolwer i wyszedł z pokoju.

Zorientowawszy się w sytuacji ks. Florek strzelił trzykrotnie, a wówczas bandyci opuścili plebanię i uciekli.

W lutym albo w czerwcu Maruszczyko stanie przed sądem w Wadowicach

Śledztwo w sprawie Maruszczyki prowadzone jest w szybkim tempie, tak, aby morderca mógł stanąć przed przysięgłymi jeszcze w czasie najbliższej kadencji, która się rozpoczyna

7 lutego.

Jeśli jednak śledztwo nie zostanie ukończone, Maruszczyko stanie przed sądem w czerwcu br.

Humanitaryzm

Jeden z chirurgów krakowskich ma podobno takie czułe serce, że gdy ma skarcić swego małego synka, chloroformuje go przedtem.

Wczoraj i dziś

Dr S... narzeka na oplakaną sytuację stanu lekarskiego:

— Dawniej, gdy ktoś miał kaszel lub katar, to już szedł do lekarza!

— A dziś?

— Dziś, gdy ma kaszel lub katar, idzie do teatru, albo na koncert.

Rekordowa frekwencja

Mówią, że niektóre warszawskie teatry mają takie powodzenie, że publiczność jest tam wpuszczana tylko za kartkami.

Przestroga

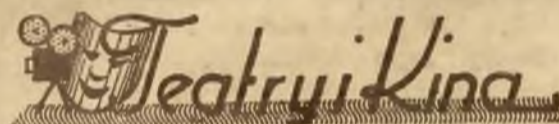
Do stojącego na skrzyżowaniu ulic policjanta w czapce nowego typu podchodzi jakiś lekki zawiany jegomość i mówi:

Panie sza... szanowny! Po przy... przyjaźnielsku pana ostrzegam: tutaj nnie w... w... wol no je... jeź...dzie nna nartach!...

W halach

— A czy ta ryba aby świeża?

— Świeżusiańka, proszę pani. Dopiero co usnęła... Jeszcze przed pięcioma minutami robiłem jej sztuczne oddychanie!

Teatr im. J. Słowackiego

Środa: godz. 8 wieczór „Czemu kłamiesz najdroższa?”

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Prater“ Magda Schneider i Willi Eichberger, „Walka o złote pola“ (Ken Maynard).

APOLLO: „Joshiwara“.

ATLANTIC: „Serce i szpada“ (Konrad Veidt, Annabela) i „Zbudź się i żyj“ (Alice Faye).

BAGATELA: „Weź serce me“ z Gittą Alpar i rewia: „Grunt to szczęście“.

PROMIEN: „Książe i żebrak“.

STELLA: „Znachor“.

SZTUKA: „W sieci wywiadu“ (Gertruda Michael, Herbert Marshall i in.).

UCIECHA: „Jego pierwszy bal“ (Marie Bell -- Harry Baur).

WANDA: „Życie ulicy“ (Luiza Rainer, Spencer Tracy).

Jeszcze o Szkotach

Znany bogacz szkocki Donald Mac Donald zranił się w nogę. Nastąpiło zakażenie krwi. Amputacja była nieunikniona.

Mac Donald pojechał do Londynu do słynnego chirurga prof. Blacka.

Ten obejrzał chorą nogę i oświadczył, że istnieje jeszcze niska możliwość uratowania jej. Istotnie po parotygodniowej kuracji Szkot wrócił do zdrowia.

W pętli paragrafu

One wszystkie są takie

— Gdy poznałem pozwaną, mieszkała na wsi. Mówiła prostym, niewyszukanym językiem. Śmiała się, gdy była wesoła, milczała, gdy była smutna, nosiła — trochę przedpotopowe — suknie z perkalu... W ten sposób mówiła tylko ona, w ten sposób śmiała się tylko ona, w ten sposób smuciła się tylko ona, takie suknie nosiła tylko ona i wyglądała w nich czarująco... Pobraliśmy się... Zamieszkaliśmy w Krakowie... Moja małżonka zaczęła nosić suknie z wełny i jedwabiu; były ładniejsze od perkalikowych, ale perkalikowe były czerwone i niebieskie, moja małżonka była brunetką i czerwony kolor i niebieski harmonizowały z jej czarnymi włosami i ciemną cerą. A nowe suknie były dostosowane nie do niej, ale do sukien innych kobiet; modne były suknie brązowe i zielone, inne kobiety nosiły suknie brązowe i zielone i żona moja zaczęła nosić suknie wyłącznie brązowe i zielone... Miała czarne włosy, nosiła je gładko przyczesane, z tyłu upięte w węzeł. Naprzód zmieniła uczesanie — dała sobie włosy zwinąć w rulon, który otoczył jej głowę. Nowe uczesanie nie było brzydkie, ale żona dużo piękniej wyglądała w dawnej fryzurze... Potem dała sobie farbować włosy na kolor kasztanowy. To bardzo piękna, intensywna barwa, ale ja lubiłem jej czarne włosy... Potem, w jakimś zakładzie kosmetycznym zgolono jej równe, proste brwi i — zamiast brwi — malowano jej nad oczyma dwa odcinki koła, dwa łuki zdumienia, na powieki — w miejsce rzęs — nalepiono jej jakieś firanki, oczy podkrążono jej niebieską farbą, policzki wysmarowano cegłą, na wargi nałożono kilka warstw czerwonego tłuszczu. Nie mógłbym powiedzieć, że ją oszpecono, ale zmieniono ją; żona oddalała się coraz bardziej od tej kobiety, którą poznałem na wsi i którą poślubiłem... Chodziłem z małżonką do teatrów, do kin, razem słuchaliśmy radia... Żona zaczęła mówić słowami piosenek. Prosiłem o herbatę. Odpowiadała:

— „Gdybyś chciał jaśminu dałabym ci kwiat...“

Wychodziłem z domu.

— „Gdy wrócisz“ — wołała za mną — „o nic cię nie zapytam...“

Dawniej mówiła prostym, niewyszukanym językiem. Dawniej odpowiadała na moje pocałunki pocałunkami, albo mówiła, że nie ma czasu, żeby jej dał spokój, śmiała się przy tym... Po kilku miesiącach pobytu w Krakowie, po kilkudziesięciu obejrzanych filmach odpowiadała na moje pocałunki albo ogromnie gorącymi pocałunkami, chwytając mnie przy tym za głowę, mierzwiła mi włosy, tuliła się do mnie, albo pozwalała całować się, ale stała przy tym nieruchomo, z opuszczonymi rękoma. Zależało od tego, kogo w danej chwili naśladowała — Gretę Garbo, czy Luizę Rainer, Joan Crawford, czy Marlenę Dietrich... Po kilkunastu obejrzanych sztukach teatralnych, odpowiadała na moje pytania głosem Jaroszewskiej... Gdy śmiała się, poznawałem w jej śmiechu Daniellę Darrioux, gdy płakała, poznawałem w jej płaczu Sylwię Sidney... Ożeniłem się z dziewczyną o czarnych włosach, w czerwonej perkalikowej sukience, z dziewczyną, która mówiła prostym, niewyszukanym językiem, która śmiała się, gdy była wesoła, milczała, gdy była smutna... Pozwana nie jest identyczna z tą, którą poślubiłem. Mówi obcymi słowami, obcym głosem, śmieje się obcym śmiechem, naśladuje obce ruchy... Kobieta, którą poślubiłem nie istnieje, zaginęła pod naleciałościami z zewnątrz. Proszę o unieważnienie mego małżeństwa. HOROW

Usiłowane samobójstwo w więzieniu

Skazany w procesie ludowców sekretarz Str. Lud. na powiat bocheński Władysław Ryncarz, usiłował w celi więziennej dwukrotnie popełnić samobójstwo przez powieszanie się. Adwokat Grodziński, obrońca Ryncarza, wniósł do sądu podanie o psychiatryczne zbadanie Ryncarza.

Gdy jednak chirurg przedstawił mu rachunek na 50 funtów, Mac Donald skrzywił się.

— Ależ to zdzierstwo! Przecież ostatecznie pan doktor wcale mi nie amputował nogi!

WIADOMOSCI SPORTOWE

SZWAJCARZY SZYKUJĄ JEDENASTKĘ NA MECZ Z POLSKĄ

Szwajcarski Zw. Piłki Nożnej (SFAV) podjął już przygotowania do czekającej go serii wielkich reprezentacyjnych meczów piłkarskich. Dość powiedzieć że na wiosnę ma Szwajcaria jedyny w swoim rodzaju program spotkań międzypaństwowych, których liczba wynosi sześć. W kolejności, program wiosenny przedstawia się następująco: Niemcy, Polska, Czechosłowacja, Portugalia (o wejście do finału mistrzostw świata), Belgia i Anglia.

Tak wspaniały program, pod względem wartości przeciwników, ma Szwajcaria do zawdzięczenia swej wielkiej kulturze piłkarskiej, doskonałości organizacyjnej, no i tradycji. Tym się tłumaczy np. kontakt Szwajcarii z Anglią, która w maju zjeżdża na kontynent i grać będzie w Zurychu i która zaprosiła na grudzień do Londynu jedenastkę z białym krzyżem na czerwonym polu. Z wszystkimi wiosennymi przeciwnikami ma Szwajcaria pewne rozrachunki. Jedynie Polska jest tu nowym partnerem i dlatego reprezentacja, która stanie w marcu w Zurychu, na Hardturnplatzu musi być jak najstaranniej przygotowana.

Z perspektywy najbliższych trzech meczów, które rozegra Szwajcaria w ciągu lutego i marca z Niemcami, Polską i Czechosłowacją, poczyniono wstępny montaż drużyny. Komisja selekcyjna SFAV-u wyznaczyła do treningu 24 graczy, którzy już w przyszłym tygodniu rozpoczną mecze treningowe w Zurychu. Po tych pierwszych treningach nastąpią dalsze, według specjalnego systemu. Mecze treningowe trwać będą 3 razy po 45 minut, z tym jednak, że żaden gracz nie wystąpi dłużej niż półtorej godziny. Sparring partnerem na najbliższe treningi będzie jedenastka etrangerów, grających w Szwajcarii. Co ciekawe, mecze treningowe odbywać się będą w porze wieczorowej w świetle reflektorów. Drużyna, która wystąpi z Niemcami, jeżeli nie zawiedzie, grać będzie przeciwko Polsce, następnie z Czechosłowacją.

Z 24-ch nazwisk, które komisja selekcyjna wyznaczyła do kadry narodowej, można się co prawda domyśleć, jak będzie wyglądał skład reprezentacji, przeczekajmy jednak pierwsze treningi. Do drużyny narodowej wyznaczeni zostali najlepsi, większość repów i obiecujący narybek. Widzimy w niej świetną obronę słynnego klubu Grasshoppers i niebezpiecznych napastników Servette.

Pozycja bramkarzy jest już właściwie obsadzona. Grać będzie Bizzozzera (Lugano), Ballabio (Grenchen) jest rezerwowym.

Dwie pary obrońców tworzą: zgrani Minelli i Lehman z Grasshoppersu, oraz Rossel z Biel oraz Ryffeler z Yong-Fellows.

Do bocznej pomocy desygnowano następują-

cą piątkę: Springer z Grasshoppersu, Guinchard i Lortscher z Servette, Liniger z Yong Boys i Müller z Young Fellows.

Na środek pomocy nadaje się tylko dwóch wielkiej klasy graczy: Bernati z Grasshoppersu i Andreol z Lugano

Skrzydła wybierze się z wyznaczonej czwórki: Bickel z Grasshoppersu, Mohler z Nordsternu, G. Aebi z Servette i Amado z Lugano.

Wybór łączników jest właściwie łatwy. Jest trójka słynnych strzelców z Servette: Malacek,

SUKCES POLSKICH HOKEISTÓW W SZWAJCARII

We wtorek po południu polska reprezentacja hokejowa rozegrała ostatni mecz na swoim tournée po Szwajcarii w Arosie z miejscową HC Arosa, osiągając wynik remi sowy 3:3 (1:1, 1:2, 1:0).

Szwajcarzy, którzy niedawno zremisowali z reprezentacją Kanady, wystawili przeciwko Polakom bardzo silny skład wzmocniony Kanadyjczykami: Duerlingiem (który grał na wszystkich meczach przeciwko Polsce) i Forsythem. W bramce naszych przeciwników wystąpił Rudolf z Berna. Wreszcie w skład drużyny wchodził Lohrer z Zurychu.

Polacy wystąpili bez Marchewczyka, który jeszcze nie wyzdrowiał po kontuzji odnie-

Trello i Abeglgen oraz z Grasshoppersu — Wagner.

Wreszcie, na kierownika napadu przewidziano wybór z trójki: Monnard z Bazylei, Kielholz z Young Fellowsu i Amado z Lugano.

Team etrangerów grających w drużynach szwajcarskich, który będzie sparring-partnerem, składa się z czterech Węgrów, dwóch Austriaków, Niemca, Norwega, Anglika i dwóch... Szwajcarów. Skład ten wygląda następująco: Huber (Grasshoppers), Takcs (Lugano), Marad (Servette), Volentik (Aarau), Weiler (Lousanne), Gutlormsen (Grasshoppers), Korber (Lucerna), Pali (Young Fellows), Semp (Luzerna) Docze (Berno) i Townley (Solothurn).

sionej w Bazylei. Na jego miejsce kierownictwo drużyny wystawiło Michalika, a w drugim ataku miejsce Michalika zajął Staniszewski.

Gra była bardzo szybka, ostra i emocjonująca. Drużyna polska grała bardzo dobrze, utrzymując z tak silnym przeciwnikiem przez cały czas grę otwartą. Bardzo dobrze wypadła kombinująca razem para Król — Zieliński. Wyróżnił się również Burda.

Bramki dla Polski zdobyli Wołkowski, Burda i Zieliński, a dla Szwajcarów Kanadyjczycy.

Po tym meczu Polska reprezentacja hokejowa wraca do kraju.

POJEDYNEK ROTHOLCA Z RUNDSTEINEM

W niedzielę rozegrany zostanie w Warszawie mecz bokserski pomiędzy Makkabi i Gwiazdą. W ramach tego meczu dojdzie do

ciekawego pojedynku pomiędzy najlepszymi bokserami żydowskimi wagi muszej: Rotholcem i Rundsteinem.

PRZYKRA PORAZKA POLSKIEJ REPREZENTACJI W LONDYNIE

W dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym, odbywających się w Londynie, Polska poniosła dotkliwą porażkę, przegrywając z Austrią 0:5.

Polacy zaprezentowali się bardzo słabo. Żaden z naszych zawodników nie wygrał swego meczu, nawet Erlich nie umiał pokonać swych doskonałych przeciwników, mistrza Bergmanna i Liebster.

Inne wyniki przedstawiają się następująco:

Austria — Irlandia 5:0, Anglia — Walia 5:0, Litwa — Holandia 5:0, Czechosłowacja — Egipt 5:0, Ameryka — Niemcy 5:2, Belgia — Egipt 5:0, Austria — Niemcy 5:1,

Niemcy — Irlandia 5:1, Łotwa — Walia 5:0, Węgry — Belgia 5:0, Francja — Jugosławia 5:2, Węgry — Jugosławia 5:1, Czechosłowacja — Holandia 5:0, Ameryka — Walia 5:0, Anglia — Lotwa 5:0, Ameryka — Anglia 5:1, Litwa — Francja 5:4, Jugosławia — Belgia 5:1, Węgry — Francja 5:3, Czechosłowacja — Litwa 5:2, Holandia — Egipt 5:4.

W rozgrywkach drużynowych o mistrzostwo świata pań, wyniki były następująco: Austria — Holandia 3:0, Czechosłowacja — Austria 3:1, Walia — Francja 3:0, Anglia — Irlandia 3:0, Węgry — Ameryka 3:1, Czechosłowacja — Belgia 3:0, Anglia — Francja 3:0, Walia — Węgry 3:0, Ameryka — Irlandia 3:0, Belgia — Holandia 3:0, Austria — Węgry 3:1.

Polska zwycięża Niemcy i przegrywa z Ameryką

We wtorek w dalszych rozgrywkach o mistrzostwo świata w tenisie stołowym, Polska rozegrała mecz z Niemcami, bijąc ją po ciężkiej walce 5:3. Trzy mecze wygrał Erlich, a dwa Schif. Obie drużyny walczyły niechętnie zaciekle i do ostatniej chwili wynik meczu był pod znakiem zapytania.

W drugim spotkaniu Polska przegrała z drużynowym mistrzem świata Stanami Zjednoczonymi 2:5. Amerykanie górowali znacznie i jedynie Erlich zdołał rozstrzygnąć dwa spotkania na korzyść Polski. Wszyscy inni nasi zawodnicy przegrali swoje walki.

Nowa lista polskich międzynarodowych sędziów narciarskich

Na wniosek Polskiego Związku Narciarskiego Międzynarodowa Federacja Narciarska zatwierdziła następującą nową listę międzynarodowych sędziów polskich: inż. Bobkowski Aleksander, dr. Boniecki Aleksander, red. Faecher Stanisław, Górski Stanisław, Loteczka Roman, dr. Macudziński Bolesław, inż. Schiele Kazimierz, dr. Szatkowski Henryk, dr. Załuski Kazimierz, płk. Ziętkiewicz Władysław.

Gdynia otrzymała kryty basen pływacki

W Gdyni w obecności Komisarza Rządu i licznych gości, odbyło się otwarcie nowego krytego basenu pływackiego w Szkole Morskiej w Gdyni. Basen ma wymiary 20x7½ mtr. Jest to pierwszy kryty basen pływacki w Gdyni.

Z okazji otwarcia odbyły się pokazy pływania wychowanków Szkoły Morskiej.

Naczelną magistraturę lekkoatletyczną obradować będzie w Paryżu.

Kongres Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej, który miał się odbyć w Londynie, jak komunikuje Międzynarodowa Federacja został przeniesiony do Paryża. Odbędzie się on definitywnie w dniach 28 lutego i 1 marca.

W dniach 25 do 27 lutego obradować będzie również w Paryżu Komisja rekordów i komisja regulaminowa Federacji.

Lovelock doktorem medycyny

Nowozelandczyk Lovelock, zwycięzca olimpijski na 1500 mtr. po ukończeniu studiów na uniwersytecie londyńskim, zdał pomyślnie egzamina i w tych dniach otrzymał dyplom doktora medycyny.